

Newsletter

Gruppa da project Migraziun HD.

Editorial

Prestà buna lavur

Bunamain tuts han in Flatscreen, ina televisiun platta: gia 20 pertschient da las chasadas vesan effectivamain era maletgs en HD; ellas han il receptur adattà, ina set-top box u ina smartcard, tut cumpatibel cun la tecnologia da HD. Da quest svilup spert tegna quint era la SRG SSR. Al cumenzament dal 2012 èsi uschè lunsch: sis programs da televisiun regulars vegnan emess via satellit en qualitad da HD – SF 1, SF zwei, TSR 1, TSR 2, RSI LA 1 ed RSI LA 2. Quai è in pass enorm ed ina prestaziun gronda ed extraordinaria era sin il nivel internaziunal. Ella vegn preparada dapi blers onns en la producziun ed en la diffusiun sco er en tut las unitads d'interpresa e regions linguisticas.

Ils sis programs ed SF info ston vegnir purschids intgins onns, durant in'uschenumnada fasa da simulcast, sper la diffusiun en HD anc en qualitad da standard. Quai ha pliras consequenzas: la SRG SSR occupa per in temp transitoric in terz transponder sin Eutelsat Hotbird 8. Al lieu dal transponder da HD suisse, fin uss emettur da test e

vitrina per atgnas producziuns da HDTV, vegn piazzà a partir dal 2012 in dals dus programs da RSI. SF info po emetter en qualitad da HD pir il 2015 suenter la fasa da simulcast.

La midada sin HDTV è in project pretensius che dura plirs onns. Perquai ha il cussegl d'administraziun da la SRG SSR furmà avant in onn la gruppa da lavur naziunala Migraziun HD. La cumissiun directiva è la CID-TV. La gruppa da lavur, fin la fin d'october 2010 sut la direcziun cumpetenta da Corinna Scholz, tegna tut ils fils dal project, prepara decisiuns, dat impuls e fa attent a puncts debels. Il facit suenter l'emprim onn: entaifer la SRG SSR va la migraziun sin HD tenor plan. I vegn prestà buna lavur sin tut ils nivels.

Cun quest emprim newsletter preschenta la gruppa da lavur Migraziun HD sia lavur, publitgescha per l'emprima giada ses organigram e porscha ina glista da las personas da contact da tut las unitads d'interpresa. Infurmaziuns davart differents champs speziels ed ina resumaziun dal rapport HD semestril

furman l'emprima basa per tut quels che vulan u ston sa fatschentiar intensivamain cun la migraziun sin HD. Ulteriurs newsletters cumparan en intervals irregulars ed infurmeschan davart ils Highlights sin la lunga via a questa nova tecnologia da televisiun.

Urs Fitze, dapi il 1. da december 2010 manader da la gruppa da lavur Migraziun HD.

Dapi in onn a la lavur:

La grupp da project naziunala Migraziun HD sa preschenta.

Anc 13 mais fin il «Big Switch». A partir dal cumenzament dal 2012 emetta la SRG SSR sis da ses programs regulars er en qualitat da HD: SF 1, SF zwei, TSR 1, TSR 2, RSI LA 1, RSI LA 2. HD suisse vegn a vegnir deactivà. Dapi l'atun 2009 è la grupp da project naziunala Migraziun HD a la lavur; ella coordinescha e surveglia tut ils projects parzials da HDTV a l'intern da la SRG SSR.

HD suisse è stà avant trais onns il signal da partenza en l'avengir digital. En il sector da la televisiun libra europeica è la SRG SSR stada ina pioniera. Actualmain è prevista la diffusiun da sis programs da HD. Cun l'uschenumnà «Big Switch» 2012 entschaiva la fasa da simulcast: ils sis programs da televisiun regulars SF 1, SF zwei, TSR 1, TSR 2, RSI LA 1, RSI LA 2 vegnan emess via satellit in sper l'auter en HDTV ed en il format da standard (SD). Tenor il stadi actual da la planisaziun dura questa diffusiun simultana da SD e HD fin circa l'onn 2015. A la fin da questa fasa da simulcast mida era SF info sin HDTV. Via satellit n'èsi lura betg pli pussaivel da guardar programs en SD. Tut las chasadas che recepeschan ils signals da televisiun directamain dal satellit ston disponer fin il pli tard il 2015 d'in receptur adattà a HD.

Management professional

La migraziun sin HD vegn realisada sin il stgalim naziunal sco project interdisciplinar cun in management professional. La finamira è la coordinaziun complessiva e persistenta da las iniziativas da HD gia existentas da SRG SSR e da las unitads d'interpresa, oravant tut las midadas en la produziun, l'equipament nov dals studios e l'installaziun dals playouts e da la diffusiun. Il project interdisciplinar surveglia er auters secturs sco il teletext, la comunicaziun interna ed externa, il dretg, las datas supplementaras, e.u.v. La cumissiun directiva è la CID-TV che prenda tut las decisziuns strategicas sin proposta da la direcziun dal project Migraziun HD.

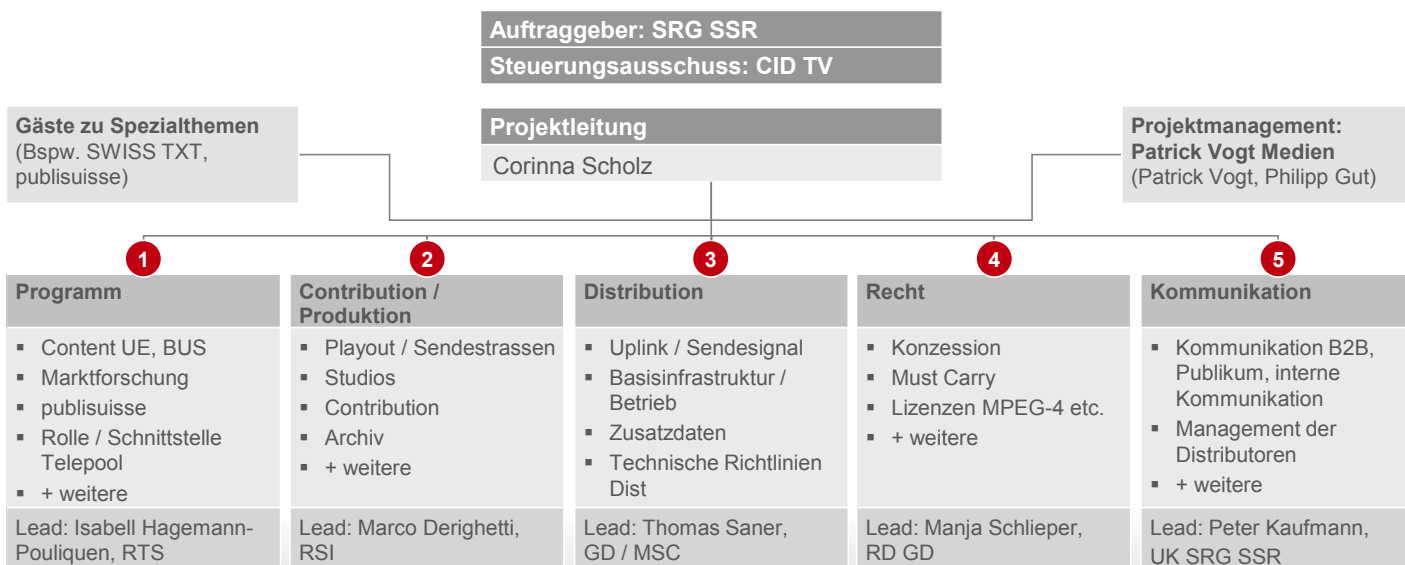
Rapport HD regular

Per pudair metter a disposiziun infurmaziuns actualas e cumplexivas davart il tema HD ha la grupp da project dà l'incumbensa d'elavurar in rapport. Quel vegn actualisà duas giadas l'onn e cumpiglia ils suandants elements:

- **L'ambient e la concorrenza:**
en emprima lingia il svilup da HDTV en ils pajais vischins da la Svizra ed uschia ils programs da HDTV da l'exteriur che concurrenzeschan il martgà svizzer;
- **La diffusiun:**
en emprima lingia il svilup da la diffusiun primara e da la diffusiun ulteriura en Svizra;
- **Ils aspectaturs:**
resultats da retschertgas (realisà da Demoscope per incumbensa da HD suisse/SF) davart la tenuta ed il comportament envers HD en general ed envers HD suisse en spezial.

Il rapport HD è gia vegnì cumpilà duas giadas. Quest newsletter cuntegna ina versiun curta da la terza ediziun.

L'organigram da la grupp da project Migraziun HD:

La Festa federala da lutga e da gius alpesters en HDTV.

La Festa federala da lutga e da gius alpesters 2010 è vegnida producida l'emprima giada en HDTV ils 21 e 22 d'avust.

En tut ha la televisiun svizra rapportà durant 17 uras en directa dal grond eveniment da sport a Frauenfeld: las lutgas en ils rintgs da resgim èn vegnidas transmessas da SF zwei e HD suisse, entant che SF 1 e HD suisse han mussà la «gala alpestra» festiva la sonda saira. Nov cameras da HD han procurà per maletgs da sport spectaculars. Ina camera dal tip super-highspeed ha produci 1500 maletgs per secunda – tschintg giadas uschè blers sco ina camera normala. Ina spidercam montada vi da sugas ed ina camera da crana en in'atezza da 57 meters han fatg ulteriurs maletgs da l'areal da festa.

«Tge è atgnamain HD?» Questa dumonda han blers visitaders pli vegls

fatg al post d'infurmaziun da HD suisse. L'emprim emettur da HD svizzer è numnadamain stà en visita, sco effect da la convergenza, tar DAB e tar la Musikwelle DRS. La glied giuvna pareva dentant bain infurmada davart HDTV.

Tridimensiunal e collià.

Il success da la IFA reflectescha la tendenza positiva da l'entira branscha. Tenor ils organisaturs han quest onn 235 000 persunas dapli che l'onn passà visità la IFA. Quai correspunda ad in augment da 5 pertschient. In record absolut registrescha la 50avla IFA era cun las empustaziuns ch'èn vegnidas fatgas durant l'exposiziun: la bilantscha finala preschenta la summa da record da 3.5 mia. euros, 9 pertschient dapli che l'onn passà.

Da Niklaus Kühne, expert, Post specialisà per tecnica da televisiun SF

■ ■ ■ 3D ohne Brille ■ ■ ■ 3D without Glasses

More at Booth 3
Mehr dazu am Stand 3

Il motto da l'IFA da quest onn è stà «la terza dimensiun» e «la televisiun ibrida», pia la fusiun da las televisiuns usitadas ed ils uschenumnads servetschs supplementars da l'internet. En il mund dals computers hai dà ils davos onns numerusas emprovas d'unir il computer e la televisiun. Fin oz senza success durabel. Ussa vegn l'iniziativa da vart da la televisiun; apparats da la pli nova generaziun sa laschan colliar cun l'internet e disponan uschia da las premissas tecnicas per pudair guardar televisiun e cuntegns dal World Wide Web cun il medem apparat. Ina novaziun è la colliaziun tranter questas duas purschidas: sche l'internet dispona d'infurmaziuns supplementaras davart in program da televisiun, vegn quai inditgà al visur. Cun in smatg sin il buttun («Red Button») daventan quellas vesavilas. La colliaziun cun l'internet porchas anc bleras autras opziuns sco p.ex. video sin dumonda, televisiun catch-up, programs da radio e gieus interactivs. Tenor las cifras da la branscha vegni a dar en Germania a la fin dal 2010 gia dus milliuns apparats cun access a l'internet. I na dat anc naginas cifras

stringentas che inditgassan quants da quels ch'èn propi colliads cun l'internet e co ch'ils servetschs vegnan duvrads en il mintgadi.

La noziun magica HbbTV

A la IFA circulescha il pled magic da la televisiun ibrida HbbTV (Hybrid broadcast broadband-TV). Cun ibrid è manegià la fusiun da cuntegns da la televisiun e da cuntegns da l'internet damanaivels da la televisiun. L'aspectatur na stuess pia betg pli midar tranter televisiun e computer, sch'el vuless p.ex. avair access al portal da video da SF. Ils strategs dal martgà vesan qua in grond potenzial. Multifara è era la purschida d'apparats finals. Fin ussa n'èsi però betg simpel per il client; per mancanza da standards omogens ha mintga producent cuschinà sia atgna schuppa. La branscha ha spert vis che quai ha pauc success ed ha sinaquai fundà l'iniziativa HbbTV. Il gremi da normaziun ETSI, era decisiv per la SRG SSR, ha dacurt deliberà in standard tecnic correspondent. Uschia na para nagut pli da star enta pes al triumf – almain betg da la vart tecnica.

Vegn la televisiun 3D?

La situaziun da las televisiuns tridimensiunalas è in pau pli intscherta. I dat bain gia ina gronda purschida d'apparats ch'èn adattads a 3D, ma per il mument ston ins anc sa dumandar tge cuntegns che pon vegnir guardads uschia. Era sche gia inqual purschider ed administratur da la televisiun cunter pajament ha midà da chanals da satellit sin 3D, na pon ins betg discurre d'in martgà da massa. Ultra da quai mancan normas tecnicas internaziunalas che garantissan ina purschida da programs 3D independenta dal producir. E betg emblidar ils egliers, senza ils quals 3D na funcziuna betg. Dals Stadis Unids da l'America aud'ins ch'il boom da 3D en ils kinos giaja gia puspè enavos. Nus vegnin a vesair.

Il terz rapport HD è cumpari.

76 pertschient da la populaziun svizra enconuschan l'expressiun HDTV, mo 18 pertschient èn però infurmads exactamain davart las premissas necessarias per pudair guardar programs en HDTV: quai è in resultat dal terz rapport HD. L'emprima enquesta represchentativa davart HDTV ha già lieu l'october 2009, ulteriuras enquistas hai dà il mars ed il settember 2010. La retscha da rapports HD metta a disposiziun al gremi directiv da la SRG SSR las infurmaziuns actualas e complessivas davart l'entira chadaina da produenziun e diffusiuin.

Philipp Gut

HDTV vul cuntanscher tut las stivas svizas: già passa 70 pertschient da tut las chasadas cun televisiun han ina televisiun platta cumpatibla cun la tecnologia da HD. Radund 20 pertschient da las chasadas pon guardar programs en HDTV e var la mesadad da questas chasadas inditgescha da mintgatant u savens far diever da HD suisse.

Per cumparegliar: al cumenzament da HD suisse ils 3 da december 2007 era la televisiun d'alta resoluziun HDTV bain in eveniment spectacular cun maletgs e tuns brigliants – per cunter mo per ina pitschna gruppa d'entusiasts da televisiun.

Survista dal rapport HD

Il rapport HD cuntogna mintgamai quatter elements. L'emprim element è dedità a l'ambient ed a la concorrenza: co sa sviluppan en ils pajais vischins HDTV ed ils programs da concorrenza en las linguas naziunalas svizas? Il segund element tracta la diffusiuin, en emprima lingia il svilup da la diffusiuin primara e da la diffusiuin ulteriura da HDTV en Svizra. Il terz element examinescha la tenuta ed il cumportament dals aspectaturs da televisiun envers HDTV. Il quart element reflectescha pli precisamain ils temas che vegnan associads cun HDTV. Entant ch'ins ha dà en il segund rapport in'egliada pli critica a 3D-HD, vegnan tractads en il terz rapport ils temas HBB e Ci+. Sutvart suonda ina curta resumaziun dals pli impurtants resultats da l'emprim e dal segund element dal terz rapport.

Ambient e concorrenza

Dals pajais vischins è la Frantscha anc adina a la testa quai che pertutga la dinamica da HDTV. En la diffusiuin terrestre ha ussa cumenzà l'activaziun d'in ulteriur multiplex. Quel pussibilitescha da recepir TF1 HD, M6 HD e France 2 HD – per part er en il territori da cunfin svizzer. Ultra da quai han RTL9 e France 3 annunzià per il 2011 l'inizialisaziun da simulcast HD (la diffusiuin parallela da SD e HD).

En Germania han tut ils emetturs da program cumplain inizialisà dapi il favrer 2010 il simulcast HD. La plattafurma da televisiun cunter pajament Sky Germania porscha adina pli bliers emetturs da HDTV. Ils gestiunaris da la rait da cabels propagheschan vasts pachets da HDTV – in svilup dinamic, sch'ins considerescha ch'ins pudeva guardar anc a l'entschatta dal 2010 programs en HDTV via la rait da cabels sin il pli cun in abunament da televisiun cunter pajament.

L'october 2010 ha la M7 Group lantschà en l'Austria ensemen cun la Österreichischen Rundfunksender GmbH (ORS) – affiliada a l'ORF cun 60 pertschient – la plattafurma da satellit AustriaSat. Ella porscha già 14 emetturs da televisiun cunter pajament. Per il 2011 empermetta l'AustriaSat numerus programs da HD en lingua tudestga – i pudess sa tractar dals emetturs da RTL Germania e ProSieben Sat1.

En l'Italia resta HDTV surtut tut in divertiment per utilisaders da la televisiun cunter pajament, era sche la purschida è creschida fermamain. Ultra da la gronda purschida da HDTV da Sky via satellit daventa la diffusiuin terrestre da HDTV cunter pajament uss era pli e pli frequenta. L'avust 2010 ha Mediaset inizialisà ina fasa da test cun trais simulcasts HD (Canale 5, Rete 4, Italia 1) en il sector da la televisiun libra. Quels emettan dentant mo material en resoluziun da standard d'alta scalaziun.

Diffusiun en Svizra

Ils davos mais han ils responsabels per la diffusiuin ulteriura etablì in nov model da pretschs. La structura a trais stgalims per la recepsiun da HD (taxa da basa ► televisiun digitala ► HDTV) è vegnida remplazzada d'ina retscha da diffusurs (p.ex. Cablecom e Swisscom TV) cun ina purschida a dus stgalims (taxa da basa ► televisiun digitala incl. HD suisse). HDTV daventa en la diffusiuin ulteriura uschia pli e pli ina part integrala da la purschida minimala digitala.

Ils emprims dus quartals dal 2010 è la penetraziun da HDTV (mesurada a basa da cifras d'abunaments e da vendita) creschida vinavant ed ha muntà a 13 pertschient il segund quartal dal 2010. Per la fin 2010 vegn prognostigà a basa da cifras d'abunaments e da vendita ina penetraziun da HD da 17 pertschient. Ina calculaziun precauta prevesa per la fin dal 2011 ina penetraziun da HD da

HDTV dovra ina capaciad da transmissiun otg giadas pli gronda.

Cun la midada da la producziun da televisiun sin HDTV ston las capacitads da transmissiun actualas da l'infrastructura da rait Samba esser otg giadas pli grondas. La SRG SSR e Cablecom prolungheschan per sis onns il partenadi existent davart il manaschi da la rait da diffusiun.

La rait da diffusiun Samba proveda dapi il 2005 il center da distribuziun MSC cun ils signals da program dals studios. L'entira rait cumpiglia oz 31 lieus en tut las regions svizras. Per che la rait funcziunia en l'entira Svizra senza incaps, dispona mintga lieu d'in

provediment d'electriciad autonom. Las vias da signal e las componentas da rait èn structuradas a moda redundanta. Suentar tschintg onns da manaschi vegn la rait ussa modernisada: la midada planisada da la cumpletta producziun da studio sin auta definizi-

un (HDTV) pretenda in'amplificaziun massiva da las capacitads da transmissiun da 5 Gbit/s sin 40 Gbit/s. Per quella sfida ha Cablecom Business sviluppa ina soluziun a lunga vista. New Samba vegn probablamain a substituir Samba il matg 2010.

CE-EXPO 2010 a Turitg.

La SRG SSR guarda en l'avegnir.

«Istorgias da l'avegnir da CE»: a la CE-EXPO da quest onn è la SRG SSR stada preschenta cun in post d'infurmaziun e duas giadas il di cun referats spezialisads. Albrecht Gasteiner, il guru da HD, ha guardà en l'avegnir da la branscha CE. Trais experts han explitgà ils impuls che la SRG SSR dat gia oz al mund digital.

Da Peter Kaufmann, responsabel per la comunicaziun naziunala da Migraziun HD

Quest messadi è impurtant: al cumenzament dal 2012 emetta la SRG SSR sis programs da televisiun regulars en HDTV – ina prestaziun ch'è unica en l'Europa. Christoph Steg, il manader dal project Comunicaziun da distribuziun MSC, ha preschentà las premissas tecnicas: per pudair transferir sis programs en HD sin il satellit sto vegnir occupà il terz transponder 123 sper ils dus transponders 17 ed 85 existents e HD suisse sto vegnir interrupt. Cun emetter ils programs regulars en HDTV cumenza la fasa da simulcast – l'emissiun parallela da SD e HD – fin la fin dal 2015. Peter Kaufmann ha skizza la campagna da comunicaziun da la SRG SSR en connex cun l'uschenumnà «Big Switch»: curtas sequenzas da televisiun en tut las regions linguisticas

ed en tut ils programs vegnan a far attent a moda divertenta a la purschida da HD. Ils claims, ils maletgs-clav ed ils trailers duain persvader ils pli blers pussaivel ch'il dretg mument da midar sin HD è arrivà.

Ernst S. Werder, manader naziunal dal project Commerzialisaziun digitala, ha infurmà davart il stadi da DAB. Il spezialist Albrecht Gasteiner dal forum HDTV ha scleri a moda accentuada l'ulterior svilup da HDTV a Super High Definition sco era las pussaivladads ed ils cunfins da 3D e da HbbTV. En la situaziun actuala ed en il proxim avegnir vesa el per il commerzi ina gronda schanza cun l'adattaziun da las raits da chasa: il commerziant spezialisà stoppia elavurar las basas per pudair porscher a ses

clients ina cussegliaziun e planisaziun complessiva per quai che riguarda la «fusiun da las differentas vias da comunicaziun».

Il program accumpagnant da la CE-EXPO ha già in bun resun: en tut han passa 250 commerziants ed expositurs visità ils referats spezialisads da la SRG SSR.

Istorgias da l'avegnir da HDTV, Albrecht Gasteiner, forum HDTV.

Migraziun HD.

UE	Name	Funktion	Mail	Tel. direkt
GD UK	Max Gurtner	Leiter UK	max.gurtner@srgssrideesuisse.ch	
	Daniel Steiner	Mediensprecher SRG SSR	daniel.steiner@srgssrideesuisse.ch	+41 31 350 91 20
	Peter Kaufmann	Komm. HD suisse + Komm. HD-Migration national	pk26@bluewin.ch	+41 76 390 32 25
GD	Urs Fitze	Leiter AG HD-Migration + Koordination TV	urs.fitze@srgssrideesuisse.ch	+41 31 350 94 60 +41 79 331 72 74
GD Legal	Manja Schlieper	AG HD-Migration Juristische Fragen	manja.schlieper@srgssrideesuisse.ch	
GD T&I	Thomas Saner	AG HD-Migration Distribution	thomas.saner@srgssrideesuisse.ch	
	Daniel Wullschleger	Projektleiter HD-Migration Technik	daniel.wullschleger@srgssrideesuisse.ch	
MSC DIST	Hansruedi Jucker	Leiter HD-Migration techn. Distribution	hansruedi.jucker@srgssrideesuisse.ch	+41 44 305 65 01
	Markus Gwerder	PL HD-Migration techn. Distribution	markus.gwerder@srgssrideesuisse.ch	+41 44 305 66 09
	Christoph Steg	Komm. B2B national	christoph.steg@srgssrideesuisse.ch	+41 44 305 65 34
SF	Jan Grimm	IK HD-Migration SF	jan.grimm@sf.tv	+41 44 305 50 64
	Nik Kühne	Fachexperte Fernsehtechnik Co-Projektleiter HD-Migration SF / tpc	niklaus.kuehne@sf.tv	+41 44 305 53 16
	Alex Hefter	Creative Director	alex.hefter@sf.tv	
	Wim Möllmann	Projektleiter Gestaltung	wim.moellmann@sf.tv	+41 44 305 69 08
	Marcello De Cristofaro	Redaktionsleiter HD suisse	marcello.decrisofaro@sf.tv	+41 44 305 50 13
tpc	Andreas Lattmann	Projektleiter HD-Migration SF / tpc	andreas.lattmann@tpcag.ch	+41 44 305 45 25
RTS	Manon Romerio	Leiterin Komm. B2B	manon.romerio@rts.ch	
	Blaise Duc	Leiter Komm. B2C	blaise.duc@rts.ch	
	Franck Jaquemettaz	Assistenz B2C	franck.jaquemettaz@rts.ch	
	Isabell Hagemann-Pouliquen	AG HD-Migration	isabell.hagemann-pouliquen@rts.ch	

	Yan Luong	Media Relations	yan.luong@rts.ch	
RSI	Stefania Verzasconi	Leiterin Komm. RSI	stefania.verzasconi@rsi.ch	+41 91 803 61 60
	Stefano Franchini	AG HD-Migration RSI / Leiter externe Komm.	stefano.franchini@rsi.ch	+41 91 803 52 02
	Milena Folletti	AG HD-Migration	milena.folletti@rsi.ch	+41 91 803 52 35
	Adriana Bock	Programmplanung HD suisse für RSI	adriana.bock@rsi.ch	+41 91 803 53 57
	Marco Derighetti	AG HD-Migration CTO RSI	marco.derighetti@rsi.ch	+41 91 803 54 45
	Stefano Valentini	AG HD-Migration RSI / Broadcast Engineer	stefano.valentini@rsi.ch	+41 91 803 56 65
	Augusto Chollet	AG HD-Migration RSI / Leiter MM RSI	augusto.chollet@rsi.ch	+41 91 803 53 84
	Franco Guerini	AG HD-Migration RSI / Leiter Einführung filebasierte Produktion	franco.guerini@rsi.vh	+41 91 803 53 26
	Mauro Tacchella	AG HD-Migration RSI / Leiter Programmplanung TV RSI	mauro.tacchella@rsi.ch	+41 91 803 54 62
	Mauro Gianelli	Fachexperte Change Management	mauro.gianelli@rsi.ch	+41 91 803 59 88
	Barbara Marchesi	Fachexpertin Einkauf	barbara.marchesi@rsi.ch	+41 91 803 50 91
	Silvana Carminati	AG HD-Migration RSI / Leiterin Fiction Einkauf	silvana.carminati@rsi.ch	+41 91 803 54 56
	Francesca Gemnetti	AG HD-Migration RSI / Leiterin Rechtsdienst	francesca.gemnetti@rsi.ch	+41 91 803 60 71
	Nicolas Cattaneo	Leiter AG HD-Migration RSI	nicolas.cattaneo@rsi.ch	+41 91 803 92 37
RTR	Esther Bigliel	Komm. RTR	esther.bigliel@rtr.ch	+41 81 255 75 75
	Katrin Bearth-Wyss	Programmkomm. RTR	katrin.bearth@rtr.ch	+41 81 255 75 75
Assistenz	Patrick Vogt	PV Research AG	patrick.vogt@pvmresearch.ch	+41 79 666 95 47
	Patrick Rademacher	PV Research AG	patrick.rademacher@pvmresearch.ch	+41 78 834 92 28